

PETRA SOUKUPOVÁ

ROMÁN HOST

POD
SNĚHEM

PETRA SOUKUPOVÁ

**POD
SNĚHEM**

BRNO 2015

PETRA SOUKUPOVÁ

POD
SNĚHEM

© Petra Soukupová, 2015

Cover art © Tomski & Polanski, 2015

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2015 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-954-1 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-955-8 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-956-5 (Formát MobiPocket)

Mamince

1. ČÁST

CESTA

ŘÍZEK

BLANKA

Sedíme v kuchyni, jsou otevřený okna, jenom síťka proti hmyzu, i přesto je v místnosti několik much, otevřený dveře jako snad celý léto, v mý vzpomínce je venku krásně, slunce a vedro, ale tyhle podrobnosti často nejsou pravda, tak nevím. Každopádně vím, co mám na sobě i co mají na sobě sestry, Olina zelenej svetr s límečkem, vida, takže venku není vedro, a Týna takovej svetr, co jsme postupně nosily všechny tři, modrobílej, co nám upletla babička, asi ho upletla Olině nebo mně, ale teď ho má na sobě Týna a já mám svetr, kterej byl původně táty, ale teď ho nosím já, je velkej a vytahanej a já v něm vypadám ještě tlustší, ale to si tehdy neuvědomuju, tehdy mám pocit, že když nosím volnější oblečení, tak nikdo nevidí, že jsem tlustá.

Sedíme u stolu, každá má svoje místo, který se nikdy nemění, Olina je v čele a po jedné straně nejdřív Týna a pak já (po druhé straně je mamčino místo, pak táta, druhý čelo je volný anebo tam sedí babička, když přijde). Na stole, v cukřence, je cukr ve tvaru srdcí, listů, křížků a kosočtverců a taky kleštičky na ten cukr, aby člověk nemusel sahat na cukr rukou, což ale stejně děláme, teda kromě táty a Oliny samozřejmě, protože ta dělá všechno, co táta říká, že máme dělat.

A mamka nám podá talíře, nejdřív mně a Olině, řízek a brambor, na kterém se rozpouští máslo, obrátí se ke sporáku a donese talířek i Kristýně a nám ještě podá citrón, kterej stejně nejíme, děti citrón na mase ještě neocení, ale takový věci máma neřeší, k párku nám taky klidně dá na stůl křen, taková je, o praktickejšech malejšech věcech nepřemejšlí. Řízky dělala babička, která bydlí kousek od nás, na kopci na kraji vesnice, dívá se do lesa a nemá plot a pořád pro nás vaří, mamka se asi pro ty řízky zastavila, když šla včera večer z práce, a teď je ohřála, brambory jsem loupala já a Olina, ale ona schválně loupe pomalu a taky kašle na takový ty řízky, takže se to po ní stejně musí předělávat, taková je zase ona.

Mamka si nesesedne, ale řízek, co je pro Kristýnu, nakrájí, i když je to pitomost, Týně je sedm, protože mně je v tu chvíli třináct a Olině čtrnáct, takže Kristýna si řízek určitě umí nakrájet sama a mamka to ví, ale prostě je nejmladší, o tolik, pořád se s ní zachází tak nějak jako s miminkem. Což taky Olina samozřejmě řekne, a ještě, proč jí krájíš maso a nám ne?

Mamka se na ni v tu chvíli jen tak podívá, usmívá se, mamka si myslí, že všechno bude dobrý, když budeme na sebe hodný, tak Olinu jenom pohladí po tváři, ta uhne a zatváří se, jako že to ji neobměkčí, a Kristýna se zatváří na Olinu, vítězně, ví, kdo je miláček. Já už mezitím začala jíst, ale teď přestanu, protože

si to uvědomím, protože táta nás učí, že jíst máme, až když si všichni popřejeme dobrou chuť, a taky si ze mě často dělá legraci, že se na to jídlo vrhám, přece ti to nikdo nesní, Blaničko, tak na nás počkej, a já se pak stydím, protože jsem tlustá, jsem hrozně tlustá a stejně se na jídlo vrhám, protože mám jídlo hrozně ráda.

Zatímco teda dělám, že nejím, a rychle polykám, co mám v puse, tak mamka dokrájí to maso, posune talíř před Kristýnu a řekne, že musí jít, nahne se k nám a dá nám pusu na tvář, to tak doma děláme, jen Kristýna nastaví pusu, pak si mamka ze šicího stroje vezme kabelku (kterou si sama ušila, je celá barevná, vlastně to není kabelka, spíš taková velká taška, a já mám taky takovou, ale trochu jinou, ale každopádně ušitou od mamky) a odejde z kuchyně.

Pak ukrojím další sousto, rychle řeknu jenom dobrou a už zase jím a Olina popadne Týnin talíř a vymění ho za svůj.

Mamí, zakřičí Kristýna, ale Olina ukáže ven na dvorek, vidíme mamku, jak otvírá vrátka a odchází, a až o hodně později mě napadá, že třeba Kristýnu slyšela, ale prostě šla, protože člověk se nemůže otočit pokaždý, když dítě zakřičí mami.

Olino! zkouší to Kristýna, chce jí ten talíř vzít, ale Olina s ním uhýbá, aby nedošáhla, a začne nakrájený maso rychle jíst, přitom se nám posmívá, Kristýně, že je pitomá a malá, a mně, že jsem paní spravedlivá, protože já jí samozřejmě říkám, ať toho nechá. Pak říkám Kristýně, že jí to znovu nakrájím, ten Olinin řízek, ale to ona, zcela nepochopitelně, nechce. Radši nebude jíst. Znovu to zkouším u Oliny, ale ta mi svůj řízek taky nevydá a jenom mi říká, Láló, ty jsi blbá, tohle oslovení nenávidím a ona ho taky používá jenom Olina a Kristýna a jenom někdy a jenom, když mě chtějí naštvat.

Kristýna nám něco řekne, asi že jsme zlí, ačkoliv já za nic nemůžu, vstane a jde pryč, vůbec nejedla, Olina bere druhej

talíř, ten svůj, a pečlivě krájí řízek na kousky, oči jí svítěj tou radostí, tím je z toho venku, protože tu prostě je nakrájenej řízek pro Kristýnu, nikdo nemůže nic říct a já přemýšlím, že Kristýna bude mít hlad a že jsem to měla nějak vyřešit, protože já jsem taková rozumná, i když nejsem nejstarší, měla jsem asi Kristýnu donutit jíst, každopádně jediná z toho mám stres.

A pak dokonce Olina ještě vezme tátovu sklenici, takovej půllitřík, a udělá si do něj šťávu, i když všichni víme, že tuhle sklenici my používat nesmíme, že to je tátova sklenice na pivo a on je na ni háklivej. A když Olina dopije šťávu, nechá tam ten půllitřík stát na lince a já ho umeju a uklidím do police, protože já jsem taková.

A potom všechny jdeme po svých věcech a během odpoledne, než se rodiče vrátí z práce, tak tam pořád leží ten talíř s tím nakrájeným řízkem, a vždycky když jdu okolo, tak si vezmu jeden kousek, až to vypadá hrozně blbě, protože tam zbývá třeba pět kousků, tak to dojím všechno. A pak jdu za Kristýnou a uplatím ji sušenkou, teda myslím si, že jo, ale ona to pak večer rodičům řekne, to už nevím proč, a táta podrobí kritice (tak on tomu říká) mě, opravdu si myslím, že bych měla jíst dva řízky? A Olina jako by nic špatnýho neudělala, i když na ni Kristýna samozřejmě žalovala taky, a táta upíjí pivo ze svého půllitříku.

Brečím pak pod dekou, představuju si, jak umřu a všem je to líto. Pak si představuju, že můžu sníst třeba tři řízky a pak si vzít úzký džíny a k nim kecky a mám krásný hubený nohy jako máma a ségry.

OLGA OLIVERA MILUJE

Budík zazvonil v sedm, ale vypnula ho a doopravdy se Olga probudila, až když na ni skočil Oliver. Změť pocitů, nejdřív zmatenost, pak vztek, že ji probudil, pak radost, že je u ní, že to ještě pořád dělá, že se s ní mazlí v posteli, ještě větší radost, nechal ji spát do devíti, a největší štěstí, když ho vidí, jak je krásnej, chlapeček. Povahu má možná po něm, ale vypadá jako já, jako moje malá kopie, jen vlasy má černý a kudrnatý, ale tím ještě hezčí, krasavec, mazlí se s Oliverem, a jak voní, jako vypraný prádlo, včera mu dala čistý pyžámko, a jako malý dítě.

Maminko, půjdeme na snídani?

Už se chystá říct, že ano, že půjdou na snídani, jejich celkem nový víkendový zvyk, vstát a dojít do blízké kavárny, kde si Oliver dá k snídani párek a limonádu s bublinkama, což jinak nesmí, nebo ne moc často, ale pak se zarazí, sakra, dneska

jedou přece k rodičům na oslavu tátových narozenin, svoji snídani nestihnou, protože Blanka chce jet už dopoledne, aby mohla mámě pomoci s přípravou pohoštění, což je sice fér, ale Olině se to moc nelíbí, vaření ji nebaví a být celý den pod šéfovským vedením Blanky jakožto nejlepší kuchařky světa... jenže peugeot je v opravě, a tak pojedou všichni Blančíným autem, takže teď musí říct Olímu, že nemůžou, ale jestli chce, cestou k babičce a dědovi si může koupit párek v rohlíku u benzínky. Ale už když to říká, Olí se mračí, ne, nechce párek v rohlíku, chce jít na snídani do kavárny, Olga se snaží mu to vysvětlovat, on začne brečet, ona pořád klidným hlasem, i když klidná není, začíná mít vztek, vždycky když Olí dlouho bezdůvodně fňuká, nejdřív je jí ho hrozně líto, chvílku, ale když nechce přestat, tak by mu slíbila prakticky cokoli, jenom aby toho nechal. Proto ho kdysi celé hodiny nosila v náručí, bolela ji záda, hlavně aby neřval, a když to nešlo vydržet, tak ho položila a šla do jiného pokoje, aby ho alespoň neslyšela, asi jsem špatná matka, ale Olga už říká, dobře, jdeme tam, ale vstáváme hned.

Oliver přestane během vteřiny a usměje se na ni, a maminko, ty jsi nejlepší na světě, vlhká pusinka na tvář, už ho zase miluje, už je všechno v pořádku, hned potlačí tu myšlenku, že tohle bylo nevhodné, že takhle se to dělat nemá, protože co ti autoři všech příruček a ponaučení vědí, každé dítě je jiné a Oliver moc dobře ví, že není vždycky po jeho, že si všechno nevyřve, je to hodný kluk a koneckonců ona jejich společně snídaně taky miluje, celý týden práce a školka, víkendy jsou jenom jejich.

To ale musíme hned vstát, zopakuje a Olí hned vyskočí, to nevádi, maminko, já se jdu oblíct, a odběhne. Na Olgu zase dolehne její rozladění, že musí okamžitě vstát a začít fungovat, ale nesměruje ho pochopitelně proti Oliverovi, směřuje ho proti Blance, proč proboha musí vyjždět takhle brzo? Už zase

si hraje na obětavou, ale ví, že není spravedlivá, Blanka asi opravdu obětává je, no stejně ji to štve, blbej autorizovanej servis, proč nejsou schopný nějakou běžnou opravu udělat během tří dnů, sakra, člověk to dá schválně do autorizovaného, kde se na něj neupřímně usmívá čičmunda v levným obleku, aby pak na auto musel čekat týden.

Tak mami! přiběhne Oliver, triko má obráceně a ponožky patami nahoru, ale je oblečený a tváří se napruženě, Olga hned vylézá z peřiny, co na tom, že včera pracovala do jedné a těšila se, jak si pospí, jediný den v tomhle týdnu, protože zítra u rodičů už to vůbec nepůjde, zkontroluje Olího, nemáš tílko, kamaráde, řekne mu a on se zatváří a ona se zatváří, ani nemusí nic říkat, bez tílka se v zimě ven nepůjde, Olí to ví.

Vrací se v tílku a obléká si triko, přetáhne si ho přes hlavu zase obráceně, ale Olga mlčí, no tak co, bude mít triko obráceně, i dítě má jenom jednu trpělivost, a sama se také začne oblékat, ještě nemá vůbec zabaleno, sakra, ani ten dárek pro tátu nemá zabalený, má vůbec tolik balícího papíru?

Přejde do koupelny a trošku si přečistí zuby, jen proto, že jde ven, jinak samozřejmě ví, že čistit si zuby před snídaní je k ničemu a pitomost, a jasně, že si je vyčistí, až přijdou z kavárny, znovu, učeše si rychle vlasy a trochu je nalakuje, lesk na rty, šáteček a náramek, jde se about, Oliver tam už sedí v botách a bundě, ale bohužel bez mikiny, Olga se v duchu rychle rozhodne, ne, neřekne mu to, na tu chvílku cestou do kavárny to nevadí, zas taková zima tam není, ona už nemá náladu na další scénu, která by prostě rozhodně nastala, jako kdyby vzít si na sebe mikinu byl nejhorší trest, každý ráno před školkou to samý přemlouvání, jak u blbejch.

Mami, dělej, vezmi si tyhle boty, ty se nemusej zavazovat, a už otvírá dveře a mizí ven, dveře bytu se s hlasitým

bouchnutím zavřou, takže se Olí samozřejmě začne dobývat zase dovnitř podle pravidla, že vždycky chce to, co nemá.

Olga se mezitím obuje, má vlastně pravdu, chlapeček, kozačky jen nazuje, to nevádí, že se jí nehodí k těmhle kalhotám, jdeme jenom do kavárny na snídani, nezáleží na tom, konečně vyjde ze dveří, sakra, mohla vzít alespoň odpadky, pak toho bude mít moc, ale už to nejde, zabouchne dveře, krátký záchvat paniky, že nechala klíče na botníku, ale naučený pohyb, jo, má je v kapse kabátu, seskáče schody, Olí se věší na zábradlí, takhle bude mít tu bundu jako prase, ale Olga ho nechá, dokonce i když začne Olí houkat, tak mlčí, přestože většinou ho v domě okřikuje, zvlášť v takových časech, kdy by to mohlo rušit sousedy, ale dneska se jí nechce, ona chce mít taky někdy víkend, a dnes už toho moc hezkého nebude. Vyjdou ven, mráz štípe v nose, do háje, měl si tu mikinu vzít, ale nevádí, poběžíme, Olí, pojď, dáme si závod.

Běží společně celou jejich ulicí, pak zpomalí, v kozačkách na podpatku se nedá moc dlouho běžet, Olí si chce rozepnout bundu, to ale nikdy, rychlým krokem dojdou do kavárny, cestou se jí Olí snaží přesvědčit, že by bylo lepší, kdyby nikam nejeli, protože on by rád zůstal doma a udělal si takovej klidnej den. Když každé všední musí do školky, tak víkend jedinej může bejt klidnej, a jsou to jediný dny, kdy je pořád s maminkou, tak si ji chce užít, tak proč musej za babi a dědou zrovna dneska a proč tam musí i Fanyna a Běta? Olga mu vyrovnaně odporuje, děda má narozeniny, musí tam všichni, protože se všichni chtějí vidět, a přece bude s ní, takže se užijou, Fanyna a Bětko jsou hodný holky a určitě už ho zlobit nebudou, i když by nejradši řekla, že má pravdu, protože má pravdu, ona by taky nejradši zůstala doma, trochu by si pohráli, koukli na nějaký film, uvařili společně, tyhle dny má Olga nejraději, už si to tak zařídila,

že práci o víkendu nedělá, maximálně, když Olí usne, a tyhle dny jsou jenom jejich, a v zimě, kdy se setmí v pět odpoledne, někdy zůstanou společně v posteli celý den. A Fanyňa s Bětou jsou protivný cácorý, který Olího nemají rády, a Olga jenom doufá, že to bude lepší než minule, kdy ho zavřely do garáže a pak ho jedna z nich, Olga už neví která, shodila z houpačky a Olí ji pak kousnul do krve a Blanka byla nasraná a hysterická a takovýhle věci nemá ona, Olga, zapotřebí.

Dojdou do kavárny, vůně kávy, když otevřou dveře, to Olga miluje, ještě že šli, vlastně by měla být Olímu vděčná, s dobrou kávou bude celý den lepší. Jen jejich stůl je obsazený, neběžné, takhle brzo ráno, sedí u něj nějaký mladý kluk oblečený jako blázen, s maličkým notebookem.

Tak kam si sedneme? optá se Olího, všechny ostatní stůlky jsou volné, ale Oliver už se mračí.

Ne, mami, musíme sedět tam co vždycky.

To nejde, Olí, tam sedí pán.

Tak ať si přeseďne.

Olí, byl tu první, vybral si to místo, s tím se nedá nic dělat.

Jdi se ho zeptat.

No to nejdu. Jestli tam chceš sedět, jdi se ho zeptat sám. Ale musel bys ho poprosit.

Maminko, prosím.

Ne mě, toho pána.

Olí jí naznačuje, ať se skloní, a pak jí pošeptá, ale já se stydím.

To já taky, Olí. Tohle dělat nebudu, v kavárnách to prostě takhle chodí.

Mami!

Nech toho, vyber si místo a pojď se najíst, abysme to vůbec stihli.

Ale to už ten mladík vstává a bere si počítač, tak si sem sedněte, to je v pohodě, a odsouvá se vedle, Olga se na něj vděčně usměje, Oliver se na něj ani nepodívá a už se souká na svoji obvyklou židličku a sundává si bundu, konečně šťastný.

Chci párek, džus jablečnej a cookie.

Ona si objedná presko s mlíkem, vodu a croissant. Sice má velký hlad, ale dneska se ještě nají dost a teď by si to stejně neužila, sakra, už je po půl desátý, Oli, musíš to sníst rychle a jdeme.

Mami, a proč, když ta oslava je až odpoledne?

Protože jedem s tetou Blankou a ta chce jet už v jedenáct, abysme mohli pomoci babičce s vařením a přípravama, víš?

Já ale nechci pomáhat s vařením.

Ty nemusíš.

A ty musíš?

Ne, nemusím, ale chci.

Ale ty neumíš vařit.

No tak budu pomáhat ostatním, který umí vařit.

Teta Blanka umí?

Umí.

A teta Týna?

No... teta Týna asi taky umí. Asi jako já.

A jaktože ty neumíš líp?

Protože mě to nebaví a už mě nedus, Oli.

Hm. Oliver chvilku mlčí a žvýká párek. A mami, co kdybysme jeli třeba pozdějc vlakem. To by nešlo?

Nešlo.

Proč?

Nerada jezdím vlakem, trochu lže, kdysi to milovala, ale s dítětem a spoustou věcí ne, a taky už si odvykla, všude jezdí autem.

Ale já jo. Moc rád bych jel, protože už jsem dlouho nejel.

Olí, už toho fakt nech, sněž ten párek a pojď, nemáme sba-
leno a tys dědovi ještě nenakreslil ten obrázek.

Oliver mlčí a nejpomaleji na světě jí párek, to dělá naschvál,
ale to nevadí, Olga mrkne na hodinky, v deset nejpozději od-
cházíme, ať to sní, nebo ne.

Olí, za pět minut odcházíme, i když to nebudeš mít snědený,
je to jasný?

Kývne a dál nejí.

Olga dopije kávu a v duchu se samozřejmě připravuje
na scénu, která nastane, Oliver nechce odejít, protože nedo-
jedl, ne, nedělal to schválně, najednou chce ten párek dojíst,
jako kdyby to bylo jediné a nejlepší jídlo na světě, chvíli se do-
hadují, místo aby to rychle dojedl, pak začne brečet, kvílet,
sesune se ze židle na zem, jako by mu byly dva roky, nudle
u nosu a pořád dokola, že chce Lenku, že Lenka by na něj
nikdy nebyla tak zlá, že chce, aby Lenka byla jeho maminka,
protože je hodná a ne jako ona. Má chuť mu říct, že Lenku ona
platí, a že jestli ji Oliver bude dál srát, tak taky Lenka nemusí
už nikdy přijít, ale samozřejmě, tohle se dětem říkat nesmí, tak
to neřekne a snese tu scénu. Hipster vyklidí pole a servírka
se usmívá dost kysele, Oliver kvílí víc, teď už na něj žádná její
rozumná řeč neplatí, pořád fňuká, při oblíkání bundy se s ní
pere, ale z posledních sil, samotnýho ho ta scéna vyčerpala,
ji ale daleko víc, domů dojdou — on se samozřejmě příšerně
plouží, věší se jí na ruku — v půl jedenácté. Oliver odhodí
bundu na botník a zaleze do pokoje pod svoji vysokou postel,
kde má z polštářů a plyšáků pelech, teď se tam zavrtá, hrozně
ukřivděnej, Olga už teď unavená tím, že ho bude muset za ne-
celou půlhodinku tahat ven, no nic, dá se do balení, nejdřív pro
něj, nějaké oblečení, hračky si snad sbalí sám, což mu i řekne,
ovšem žádná odpověď.

Sbalí iPad (který sice dostal od Ježíška Oliver, ale pod kontrolou ho má ona, když na něm Oliver hraje moc dlouho, tak mu ho klidně zabaví), aby si mohl Olí za jízdy hrát, i když by ho nejraději nebrala, za tohle hrozný ráno, ale to by se Olí zas po cestě, případně na místě, strašně nudil.

Za deset minut jedenáct začne řešit dárek pro tátu, balicí papír najde, je na sebe na chvílku pyšná, že si vzpomněla, kam ho uložila nejspíš po Olího narozeninách, což bylo před půlrokem, ale lepicí pásku najít nemůže, najde jenom modrou, papír je červený, no co, bude to veselé, jí to nevádí, ale proti Blance to beztak bude vypadat, jako by ten dárek balilo dítě, sakra, Oliver nenakreslil ten obrázek, no teď to určitě neudělá, takže Olga sbalí ještě blok a pastelky, nakreslí to tam, než začne oslava, a hotovo.

Zabalí horko těžko dárek, je to velká krabice, vyčistí si zuby a namaluje se pořádně, i vlasy si učeše lépe, spokojeně se na sebe zazubí, ale pak mrkne na hodiny, je jedenáct nula sedm. Zazvoní telefon, který má v kapse, volá Blanka, aha, už je tady, sakra, potřebuje ještě alespoň čtvrt hodiny, aby nějak Olího dostala ven ve slušnější náladě, než má teď, měla mu tu kavárnu už na začátku odmítnout a vydržet tu scénu, už by byl vytrucovanej a v klidu, ale ona byla hodná, chtěla být nejhodnější maminka na světě a teď aby ho tahala za nohy zpod postele, a ještě takhle narychlo, to bude ještě horší. A to už vůbec nepřipadá v úvahu, že by si snad oblékl něco, co by chtěla ona — kdysi i jeho bavilo být sladěný s ní, ale ty časy jsou pryč, v pěti a půl letech, to tedy čekala, že to bude později, že kluk se při výběru oblečení tolik vzpouzet nebude, chyba.

Už se chystá, že Blance řekne, ať prostě deset minut počkají, jasně, bude mít řeči, co s dětma a miminem v autě, navíc ona dělá Olze laskavost, ne naopak, a ještě na ni bude muset čekat,